

Wat kun je doen?

Er worden door het RIVM maatregelen voorgeschreven die door iedereen die zich in Nederland bevindt, moeten worden gevolgd om te voorkomen dat het virus verspreidt. De algemene regels zijn:

- Blijf thuis bij klachten en laat je zo snel mogelijk testen.
- Blijf in quarantaine als je huisgenoot of nauw contact, naast luchtwegklachten, koorts heeft en/of benauwd is.
- Blijf in quarantaine na een melding vanuit de App CoronaMelder.
- Blijf 10 dagen in quarantaine als terugkeert uit een oranje of rood reisgebied.
- Schud geen handen.
- Houd 1,5 meter (twee armlengtes) afstand van elkaar.
- Was je handen regelmatig met water en zeep.
- Hoest en nies in de binnenkant van je elleboog.
- Gebruik papieren zakdoekjes en gooi deze direct na gebruik weg.
- Draag een mondkapje in het openbaar vervoer en in voor publiek toegankelijke gebouwen en overdekte gebieden.

Dat betekent dat je de hele dag dingen moet doen die je niet gewend bent.

Zorg goed voor jezelf en je persoonlijke hygiëne, neem voldoen rust en slaap; dit houdt je immuunsysteem sterk! Iedereen reageert anders in deze periode. Houd rekening met elkaar.

Opstaan/thuis

- Werk thuis als je functie dit toelaat. Overleg hierover met je werkgever.
- Als je opstaat is de eerste vraag: hoe voel je je?
- Heb je verkoudheidsklachten, zoals neusverkoudheid, loopneus, niezen, keelpijn, hoesten, benauwdheid, verhoging, koorts. Of heb je plotseling verlies van reuk of smaak? Meld je dan ziek, laat jezelf testen en ga niet de deur uit. Zoek je Burgerservicenummer op en bel 0800-1202 of maak een digitale afspraak via coronatest.nl met je DiGiD. Je kunt gebruik maken van een coronatest die de werkgever betaald.
- Ga aan het werk bij een negatieve test (geen corona) en milde klachten. Overleg zo nodig met de bedrijfsarts.
- Ben je positief getest? Dan heb je een corona-infectie (COVID-19). Meld je ziek bij je werkgever en ga de deur niet uit:
 - Je blijft minimaal 7 dagen in isolatie.
 - Je mag bij milde klachten na 7 dagen het werk hervatten, mits 24 uur klachtenvrij.
 - Langer of ernstiger ziek, blijf dan 14 dagen in isolatie.
 - Volg de instructies van de GGD of bedrijfsarts.
 - Overleg zo nodig je werkherhvatting met de bedrijfsarts.
- Heb je een verkouden huisgenoot met koorts en/of benauwdheid en de uitslag van de coronatest is nog niet binnen? Meld dit bij je werkgever en ga de deur niet uit. Je kunt naar het werk als de testuitslag negatief is en je zelf geen klachten hebt.
- Is je huisgenoot of nauw contact positief getest?
 - Blijf 10 dagen in quarantaine, gerekend vanaf het laatste risicovolle contact.
 - De quarantaine geldt ook bij een melding vanuit de App CoronaMelder.
 - Op de 5^e dag van de quarantaine kun je een PCR-coronatest aanvragen. Is de uitslag negatief (niet besmet), dan mag je uit quarantaine.

- Kom je terug van vakantie uit het buitenland? Volg dan het reisadvies op van het [Ministerie van Buitenlandse Zaken](#) voor het land of de landen waar je bent geweest. Bij oranje of rode reisgebieden geldt het dringende advies voor tien dagen quarantaine.
 - Let op! Dat geldt ook als je geen klachten hebt of negatief getest bent.
 - Het inkorten van de 10 dagen quarantaine na een negatieve PCR-coronatest op de 5^e dag geldt niet voor reizigers.
- Doe je (ondersteunend) werk dat in een vitaal proces valt, bijvoorbeeld reparatie van CV-ketels of netwerkkabels? Overleg dan met je werkgever en bedrijfsarts of je toch kunt werken in het geval dat een huisgenoot koorts en/of benauwdheid heeft of positief is getest op het coronavirus. Overleg ook met de bedrijfsarts over de thuisquarantaine na terugkeer van vakantie. Je mag zelf geen klachten hebben die passen bij het coronavirus.
- Hoor jij of een huisgenoot tot een kwetsbare groep, overleg dan met de bedrijfsarts of je je werkzaamheden moet aanpassen. Als je zzp-er bent, kun je gebruik maken van de bedrijfsartsen van www.helpdeskcorona-bt.nl.
- Reis je samen met collega's in een bus of auto? Check dan of je genoeg niet-medische mondkapjes bij je hebt. Iedere keer dat je instapt, heb je een schoon masker nodig.
- Neem voldoende eten en drinken mee, dan hoeft je niet naar de supermarkt.
- Neem handcrème mee voor na het handenwassen als het niet beschikbaar is op de werkplek! Dit voorkomt huidproblemen.
- Neem papieren zakdoekjes mee. Gooi ze na gebruik direct weg en was vervolgens je handen.
- Neem een goed ontvettend reinigingsmiddel mee, bijvoorbeeld wegwerp schoonmaakdoekjes (zonder ethanol en bij voorkeur zonder isopropylalcohol).

Reizen

Samen in één bus of auto reizen is mogelijk onder de volgende voorwaarden:

- Bij vervoer is het belangrijk dat je kunt achterhalen wie met elkaar heeft gereisd. Als zich een besmetting heeft voorgedaan, dan kun je achterhalen wie mogelijk nog meer besmet is geraakt. Kijk of de rittenadministratie hierop is ingericht. Bewaar de gegevens voor het bron- en contactonderzoek van de GGD 6 weken.
- Bij instappen vindt er een gezondheidscheck plaats. Vraag hierbij of de instappende collega geen (milde) klachten heeft, zoals genoemd het kopje "Opstaan/thuis". Als een collega wel symptomen heeft, blijft deze collega thuis tot de klachten minimaal 24 uur over zijn.
- Als je met z'n tweeën reist is een mondkapje niet nodig. Reis je met meer dan twee personen, dan draagt iedereen een niet-medisch mondkapje. Je werkgever moet hier in voorzien, maar je kunt ze ook zelf maken. Zie voor instructies over het gebruik en onderhoud van niet-medische mondkapjes: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/openbaar-en-dagelijks-leven/mondkapjes/instructies>. Belangrijk is in ieder geval dat je iedere keer dat je in de bus of auto stapt een schoon mondkapje voor doet. Als je wegwerpmaskers draagt, moet je deze vervolgens direct weggooien. Gebruik je herbruikbare maskers dan moet je deze in een zakje opbergen en thuis wassen in de wasmachine. Vervolgens kun je weer eenmalig gebruiken waarna hij weer opnieuw gewassen moet worden.
- Zorg voor optimale hygiëne door de bedieningsmiddelen extra te reinigen (stuur, versnellingspook, deurklink, touchscreen, etc.) met een goed ontvettend reinigingsmiddel (bijvoorbeeld schoonmaakdoekjes).
- Tanken/koffie drinken/ontbijt/WC-bezoek op tankstation; ook hier rekening houden met de afstand en na bezoek handen wassen met water en zeep.
- Materiaal bijvullen/werkplaatsbezoek; houd afstand uiteraard en was je handen.

- Check of je voldoende PBM en schoonmaakmiddelen hebt voor het werk tijdens de hele dag!

Klanten met een (onderliggende) ziekte

Klanten moeten vooraf worden gebeld door de planner of de monteur. In het belgesprek wordt gevraagd of de bewoners (klanten) horen onder één van de volgende groepen:

- Klanten hebben lichte klachten (hoesten, keelpijn, neusverkouden, koorts).
- Klanten hebben (zeer waarschijnlijk) het nieuwe Coronavirus en/of zitten in quarantaine.

Als de bewoners vallen onder deze groepen, dan wordt het werk alleen uitgevoerd als het gaat om een ernstige storing of calamiteit. Regulier onderhoud mag niet plaatsvinden.

Met de bewoners worden de speciale instructies besproken die beschreven zijn onder het kopje Uitvoering.

Ook wordt gevraagd of klanten behoren tot een kwetsbare groep. Lees aan het einde van dit document bij 'Toelichting op risico- of kwetsbare groepen' informatie over kwetsbare groepen. Bij deze bewoners wordt aantoonbaar de volgende stappen genomen:

- Voorafgaand wordt aangegeven wat de werkzaamheden precies zijn en hoeveel contact met werknemers zij hierbij naar verwachting hebben.
- Biedt aan om het werk onder dezelfde voorwaarden op een later tijdstip te doen.
- Als bewoners het goed vinden dat de werkzaamheden op dit moment uitgevoerd worden, geven zij hier schriftelijk toestemming voor.

Afspraken maken met klanten

Bij het plannen van de afspraak worden de voorgelicht over de maatregelen die genomen moeten worden en de manier waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd.

De monteur belt de klant ongeveer een kwartier van tevoren en vraagt of er nog wijzigingen zijn in de situatie.

Bij dit gesprek worden de volgende punten besproken:

- Vraag vooraf uitdrukkelijk instemming van bewoners/huurders/gebruikers voor je naar binnen gaat. Bewoners bepalen of zij toegang geven tot hun woning.
- Vraag klanten om vooraf:
 - Het huis goed te ventileren (ramen en deuren circa 15 minuten open zetten).
 - De werkplek goed bereikbaar te maken.
 - Toiletten schoon te houden, zodat de vakman eventueel gebruik kan maken van het toilet. Geef aan dat de vakman zelf het toilet zal reinigen na eventueel gebruik.
 - De handvatten, deurklinken schoon te maken.
- Vraag klanten om tijdens het bezoek de volgende regels in acht te houden:
 - Open de deur voor de monteur en loop weg, zodat de monteur hierna de ruimte kan betreden.
 - Vermijd contact met de monteur en hou zoveel mogelijk afstand (minimaal 1,5 meter). Zorg dat alle huisgenoten zich tijdens het bezoek in een andere ruimte bevinden.
- Informeer klanten over het gebruik van een mondkapje of face shield: bij het eerste fysieke contact aan de voordeur draagt de vakman een mondkapje of faceshield en worden de afspraken nagelopen. Doel hiervan is om verdere nauwe contactmomenten (waarbij 1,5 meter afstand houden niet mogelijk is) zoveel mogelijk te voorkomen en er door de vakman veilig kan worden gewerkt zonder mondkapje of face shield.

- Mochten er ondanks bovenstaande alsnog nauwe contactmomenten zijn met klanten, draag dan een mondkapje of face shield en vraag de klant dit ook te doen.
- Indien de klant aandringt op het gebruik van mondkapje of face shield door de vakman dan kan daar gehoor aan worden gegeven. Voorwaarde is dan dat alle overige aspecten van het protocol gevolgd worden. Tevens wordt de klant gevraagd zelf ook een mondkapje te dragen.
- Een mondkapje is verplicht in publieke ruimten, zoals portieken die vrij toegankelijk zijn.
- Informeer de klanten/bewoners dat ze vrij zijn om jou of een collega te vragen de werklocatie te verlaten op het moment dat ze toch tegen situaties aanlopen waarin ze zich onveilig voelen. Bijvoorbeeld als jij of een collega hoest of niest voor of tijdens de werkzaamheden. Geef dit ook door aan je leidinggevende of planner.
- Andersom geldt ook dat jij het recht hebt om de werklocatie te verlaten op het moment dat je toch tegen situaties aanloopt waarin je je onveilig voelt. Bijvoorbeeld als een klant hoestend en niezend de deur opendoet. Geeft dan aan de klant aan dat je het i.v.m. het risico op besmetting met corona niet verstandig vindt om naar binnen te gaan en geeft dit ook door aan je leidinggevende of planner.

Starten met werken

- Bel een kwartier van te voren om na te gaan of er nog wijzigingen zijn in de situatie.
- Maak afspraken over de werkvolgorde zodat de afstand bewaard kan worden.
- Heb je de juiste PBM bij de hand?
- Heb je samen gereisd? Berg dan eerst je mondkapje goed op of gooi deze weg en was je handen.

Uitvoering

Algemene voorzorgmaatregelen die altijd moeten worden toegepast:

- Houd minimaal 1,5 meter afstand tot klanten. Vraag klanten dit ook te doen.
- Draag bij het eerste fysieke contact een mondkapje of face shield. Neem dan met de klant afspraken door zodat verdere contactmomenten zoveel mogelijk voorkomen worden. Leg ook uit dat bij het gewone werk geen mondkapje of face shield nodig is als de klant afstand houdt.
- Beperk het bezoek tot het noodzakelijke werk. Voer de administratie niet bij de klant uit en neem geen koffie aan.
- Maak het toilet van de bewoner na gebruik schoon met een wegwerp schoonmaakdoekje (zonder ethanol en bij voorkeur zonder isopropylalcohol. Spoel deze doekjes niet door het toilet).
- Mochten er tijdens de uitvoering van het werk nog contactmomenten met de klant voorkomen, draag dan een mondkapje of face shield en vraag de klant dit ook te doen.
- Vermijd bij het afrekenen zoveel mogelijk contact door klanten met documenten of apparatuur.
- Loop na afloop naar buiten en raak zo weinig mogelijk aan. Reinig de handen buiten met meegebracht water en zeep. Droog af met papieren handdoekjes. Een andere optie is het gebruik van desinfecterende gel (zonder ethanol en bij voorkeur zonder isopropylalcohol).

Maatregelen bij het uitvoeren van spoedklussen bij mensen met corona, mensen met lichte gezondheidsklachten :

- Houd de algemene instructies aan.

- Voer alleen in geval van ernstige storing of calamiteit werkzaamheden uit, geen regulier onderhoud of plaatsing.
- Voer voor aanvang van de werkzaamheden een LMRA (Laatste Minuut Risico Analyse) uit.
- Draag eventueel PBM. Voor extra bescherming, bepaal de noodzaak hiervoor aan de hand van de LMRA.:
 - Wegwerp handschoenen, elke kwaliteitsklasse volstaat
 - Wegwerpoverall
 - Wegwerpsloffen
 - Veiligheidsbril (wegwerp of anders desinfecteren)
- Draag in publieke ruimten altijd een mondkapje, zoals bijvoorbeeld vrij toegankelijke portieken van flats.
- Bespreek telefonisch met de klant dat bij aankomst de buitendeur open staat of door iemand anders vanaf buiten open wordt gedaan. Zorg dat bekend is waar in huis de monteur precies moet zijn, zodat deze hier zelf naar toe kan lopen.
- Bespreek telefonisch met de klant dat alle personen die thuis zijn in een andere ruimte verblijven, waar de monteur niet hoeft te zijn. Adembescherming is dan niet nodig.
- Communiceer via telefoon met de klant indien dat nodig is. Zet de telefoon op luidspreker om aanraking met het gezicht te voorkomen.
- Na werkzaamheden: loop naar de buitendeur, reinig gebruikt gereedschap en apparatuur met water en een goed ontvettend reinigingsmiddel (eventueel wegwerp schoonmaakdoekjes). Gebruik bij spullen die hier niet tegen kunnen reguliere schoonmaakdoekjes. Doe overall, sloffen en als laatste de handschoenen uit. Zet de (wegwerp)veiligheidsbril af en raak hierbij het gezicht niet aan. Laat de persoonlijke beschermingsmiddelen achter in een zak (niet meer aanraken!). Desinfecteer de veiligheidsbril als een niet-wegwerp exemplaar is gebruikt.
- Loop naar buiten en raak zo weinig mogelijk aan. Reinig de handen buiten met meegebracht water en zeep. Droog af met papieren handdoekjes. Een andere optie is het gebruik van desinfecterende gel (zonder ethanol en bij voorkeur zonder isopropylalcohol).

Tijdens het werk

- Werk in vaste teams en deel gereedschappen, telefoons, PBM, et cetera niet met elkaar.
- Stof zorgt voor niezen en hoesten, voorkom dit. Als de gebruikelijke maatregelen zoals bronafzuiging niet afdoende zijn, stel het werk dan uit.
- Moet je toch niezen, doe dit dan in je elleboog. Ook hoesten doe je in je elleboog.
- Moet je je neus snuiten, dan doe je dit in een papieren zakdoekje. Gooi deze daarna direct weg en was direct je handen.
- Moet je vaker niezen, hoesten of je neus snuiten? Dan heb je waarschijnlijk verkoudheidsklachten en ga je naar huis.
- Spreek elkaar continu aan en corrigeer elkaar op het afstand houden en ander gevaarlijk gedrag.
- Bij samenwerken tillen, laden en lossen, et cetera is niet altijd afstand te houden; Ga eerst na of het anders opgelost kan worden, denk daarbij creatief. Ga in ieder geval na:
 - Is de klus noodzakelijk of kan deze uitgesteld worden?
 - Is de klus op een andere manier uit te voeren? Denk bijvoorbeeld aan:
 - Til en verplaats mechanisch in plaats van samen.
 - Overleg in groepjes van maximaal drie personen.
 - Gebruik hulpmiddelen om iets op zijn plek houden.

Kun je werken op korte afstand niet vermijden, houd je dan aan de volgende regels:

- Maak afspraken over veilig werken. Betrek daarbij de coronaverantwoordelijke. Gebruik de TRA-methodiek als je daar gewoonlijk ook mee werkt. [Download](#) de TRA. Het uitkomst van de taak-risicoanalyse (TRA) kan bijvoorbeeld zijn dat het dragen van een mondkapje of face shield bij het werk onvermijdelijk is. Dit kan echter alleen in aanvulling op onderstaande opties gebruikt worden.
- Onderzoek of afschermen mogelijk is.
- Raak voor zover mogelijk niet dezelfde oppervlakken aan. Blijf ieder aan een kant als dat mogelijk is.
- Volg de hygiëneregels:
 - Raak je gezicht niet aan.
 - Nies en hoest in je elleboog.
 - Neem eigen papieren zakdoekjes mee en gooi deze na een keer gebruiken weg in een afgesloten prullenbak of zak. Was daarna je handen.
- Heb je twijfel of je het moet doen; stop dan met je werk en overleg!
- Blijven er vragen bel je arbo dienst of de Helpdesk Corona Bouw & Techniek: 085 - 080 1544 (bereikbaar tussen 8:00 en 17:00 uur).

Schaften

- Handen wassen en insmeren.
- Check of iedereen nog gezond is.
- Schaft het liefst in de buitenlucht.
- Houd in ieder geval 1,5m afstand. Is dit niet mogelijk met alle collega's tegelijk? Schaft dan om de beurt in groepen.
- Vervang indien nodig handschoenen of vul deze aan.
- *Bespreek de ochtend op verbeterpunten en neem maatregelen voor de rest van de dag!*

Andere contactmomenten

- Werkoverleg tussentijds: houd afstand, ook bij het bekijken van tekeningen et cetera.
- Vermijd bezoek aan supermarkt voor lunch, en was je handen na een eventueel bezoek buiten de bouwplaats.

BHV

- Ongevallen of BHV nodig? Bel zo nodig 112 en probeer zo veel afstand te houden als de situatie toelaat.
- Controleer de ademhaling door te kijken naar het bewegen van de borstkas. Open de luchtweg NIET en kom NIET bij het hoofd van het slachtoffer om te voelen en te luisteren.
- Dek de mond en neus van het slachtoffer af met een stoffen doek, kledingstuk of mondmasker zonder het hoofd te bewegen (gooi de gebruikte spullen in de vuilnisbak en was kleding op 60 graden).
- Gebruik de AED.
- Voer borstcompressies uit.
- Pas GEEN mond-op-mondbeademing toe. Ook niet met een pocket mask of ander beschermingsmiddel.

Einde werkdag

- Bespreek de dag na op verbeterpunten en neem maatregelen voor de volgende dag.

- Neem extra tijd voor het reinigen van gereedschap e.d. Gebruik hiervoor water en een goed ontvettend reinigingsmiddel (eventueel wegwerp schoonmaakdoekjes).
- Gooi gebruikte PBM weg op de juiste plek en vul deze weer aan.
- Trek iedere dag schone kleding aan.
- Maak in de auto de bedieningsmiddelen schoon (stuur, versnellingspook, deurklink, touchscreen, etc.) met een goed ontvettend reinigingsmiddel (eventueel wegwerp schoonmaakdoekjes).
- Smeer je handen goed in na het handenwassen.
- Neem ook bij het naar huis reizen de regels voor het reizen in acht (zie hierboven).
- Smeer voor het slapen gaan nogmaals je handen in met een vette crème.

Bij thuiskomst goed voor jezelf en je hygiëne zorgen, vermijd ongezonde voeding, roken en overmatig alcoholgebruik en zorg voor voldoende slaap; dit houdt je immuunsysteem sterk!

Toelichting op risico- of kwetsbare groepen

Mensen die ouder zijn dan 70 jaar of mensen met de volgende gezondheidsklachten vallen onder de risico- of kwetsbare groepen:

- Afwijkingen en functiestoornissen van de luchtwegen en longen.
- Chronische hartaandoeningen.
- Diabetes mellitus (Suikerziekte).
- Ernstige nieraandoeningen die leiden tot dialyse of niertransplantatie.
- Verminderde weerstand tegen infecties:
 - Door medicatie voor auto-immuunziekte.
 - Na orgaantransplantatie.
 - Bij hematologische aandoeningen
 - Bij aangeboren of op latere leeftijd ontstane afweerstoornissen waarvoor behandeling nodig is.
 - Tijdens of binnen drie maanden na chemotherapie en/of bestraling bij kankerpatiënten.
- Een hiv-infectie in overleg met de hiv-behandelaar.
- Een ernstige leveraandoening in overleg met de behandelend arts.
- Ernstig overgewicht (BMI>40).

Als je twijfelt, neem dan contact op met je bedrijfsarts. Als je geen bedrijfsarts hebt, bijvoorbeeld omdat je zzp-er bent, neem dan contact op met de coronahelpdesk via de mail, telefoon of chat. Wij brengen je dan in contact met een bedrijfsarts.